

คู่มือวิทยากร

การอบรมหลักสูตร

การปรึกษาแบบคู่
การดำเนินงานผู้ชายมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา

คู่มือวิทยากร

การอบรมหลักสูตร

การปรึกษาแบบคู่

การดำเนินงานผู้ชายมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา

คำนำ

กรมอนามัย โดยกองอนามัยการเจริญพันธุ์ ร่วมกับกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ ได้ร่วมกันจัดทำคู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรการให้คำปรึกษาแบบคู่เพื่อแจ้งผลเลือดในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์และสามี มีผลเลือดต่างหรือมีผลเลือดบวกทั้งคู่ ภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึง และการใช้บริการทางข้อมูลการให้คำปรึกษา และบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ (Strengthen Access to and Utilisation of Reproductive Health Information, Counselling and Services: The RH Plus Project) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ชายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา ซึ่งได้มีการทดลองให้บริการระหว่างปี 2547 - 2549 ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ สังกัดกรมอนามัย จำนวน 6 แห่ง คือ กรุงเทพฯ ราชบุรี ขอนแก่น อุบลราชธานี นครสวรรค์ และเชียงใหม่ ในระหว่างปี 2550 - 2554 ได้มีการจัดทำหลักสูตร และขยายพื้นที่ดำเนินการไปยังโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 3 แห่ง คือ โรงพยาบาลลำปาง จังหวัดลำปาง โรงพยาบาลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และโรงพยาบาลสุโขทัย-ไกลก จังหวัดนราธิวาส และโรงพยาบาลชุมชนอีกจำนวน 5 แห่ง คือ โรงพยาบาลเถิน จังหวัดลำปาง โรงพยาบาลรัตนภูมิ โรงพยาบาลสะเดา จังหวัดสงขลา โรงพยาบาลบาเจาะ และโรงพยาบาลแว้ง จังหวัดนราธิวาส

คู่มือฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุขให้มีความรู้ ความสามารถ และเพิ่มพูนทักษะเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบคู่ การให้คำปรึกษาก่อนและหลังการตรวจเลือดแบบคู่ กรณีผลเลือดบวกทั้งคู่ และกรณีผลเลือดต่าง ซึ่งจะต้องใช้เทคนิคขั้นสูงเพื่อลดความขัดแย้ง ภาวะเศร้าโศกจากการสูญเสีย ให้เกิดความร่วมมือในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา และโน้มน้าวให้ทั้งคู่ปรับตัวและสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จนคลอดบุตรและอยู่ด้วยกันตลอดไปได้ โดยให้ความช่วยเหลือและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

กรมอนามัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการฝึกอบรมฯ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข ในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ผู้ชายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา หากมีคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงคู่มือนี้ให้ดียิ่งขึ้นสามารถส่งมาได้ที่ กองอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-4244-5

(นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา)

อธิบดีกรมอนามัย

สารบัญ

หน้า

แผนการสอนที่ 1 :	แนะนำวิทยากร ผู้เข้ารับการอบรม กติกาการอบรม และหลักสูตรการอบรม	4
แผนการสอนที่ 2 :	องค์ความรู้เกี่ยวกับครอบครัว	18
แผนการสอนที่ 3 :	ปัจจัยด้านสังคมจิตใจเกี่ยวกับหญิงตั้งครรภ์และคู่ที่มาใช้บริการ และปัจจัยด้านสังคมจิตใจของผู้ให้การศึกษา	31
แผนการสอนที่ 4 :	ภาพรวมการปรึกษาและเทคนิคการปรึกษาแบบคู่	48
แผนการสอนที่ 5 :	การปรึกษาแบบคู่ก่อนการตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวี และการปรึกษาแบบคู่หลังตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวี กรณีผลเลือดลบ	71
แผนการสอนที่ 6 :	การปรึกษาแบบคู่หลังการตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวี กรณีผลเลือดเป็นบวกทั้งคู่	88
แผนการสอนที่ 7 :	การปรึกษาแบบคู่หลังการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี กรณีผลเลือดต่าง	110
ภาคผนวก :	<ul style="list-style-type: none">• แบบทดสอบความรู้• เฉลยแบบทดสอบความรู้• แบบประเมินผลการอบรม	131

แผนการสอนที่ 1

แนะนำวิทยากร ผู้เข้ารับการอบรม
กติกากาการอบรม และหลักสูตรการอบรม

แผนการสอนที่ 1

แนะนำวิทยากร ผู้เข้ารับการอบรม กติกาการอบรมและหลักสูตรการอบรม

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการอบรมแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. สร้างสัมพันธภาพระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม
2. ร่วมกันตกลงกติกาของการเข้าร่วมฝึกอบรมครั้งนี้
3. ได้รับความคาดหวังของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการมาฝึกอบรมครั้งนี้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เข้ารับการอบรม
4. อธิบายความสำคัญและแนวทางการดำเนินงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานในกิจกรรมผู้ชายมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา สำหรับคู่ที่ติดเชื้อเอชไอวี

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่ทีมวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมได้แนะนำตัว และทำความรู้จักกัน ร่วมกันสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง รวมทั้งอธิบายความเป็นมาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กำหนดการของการอบรมครั้งนี้ ร่วมกันตกลงกติกาที่จะใช้ในระหว่างการอบรม สรรวจความคาดหวังของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการมาฝึกอบรมและแนวทางการดำเนินงานการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์และสามี สำหรับคู่ที่ติดเชื้อเอชไอวี

สาระสำคัญ

1. ความเป็นมาของหลักสูตร
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3. เนื้อหาหลักสูตรการอบรม
4. ความสำคัญและแนวทางการดำเนินงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานในกิจกรรมผู้ชายมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา สำหรับคู่ที่ติดเชื้อเอชไอวี

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

รูปแบบ/วิธีการอบรม

1. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
2. บรรยาย

กิจกรรมการอบรม

กิจกรรมที่ 1.1 การสร้างสัมพันธภาพ ตกลงกติกาในการอบรม

1. ทีมวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมทำความรู้จักกัน โดยวิทยากรทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อสร้างความคุ้นเคย (ตามใบกิจกรรม 1.1)
2. วิทยากรให้ผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันบอกกติกา เพื่อใช้เป็นข้อตกลง/ข้อปฏิบัติร่วมกันระหว่างการอบรม (เช่น การตรงต่อเวลา การใส่ใจต่อกิจกรรมการอบรม การไม่ส่งเสียงรบกวน การใช้โทรศัพท์ ฯลฯ)
3. ผู้ช่วยวิทยากรเขียนกติกาเหล่านั้นลงบนกระดาษ Flip chart เมื่อกลุ่มพอใจและยอมรับกติกาทั้งหมดแล้ว นำกระดาษนี้ไปติดไว้ในห้องอบรมบริเวณที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน เพื่อเป็นข้อเตือนใจทุกคนต้องปฏิบัติตามกติกาเหล่านั้นตลอดช่วงเวลาที่เข้าร่วมการอบรมครั้งนี้

กิจกรรมที่ 1.2 การประเมินความคาดหวังในการอบรม

1. วิทยากรสุ่มสอบถามความคาดหวังในการมาอบรมครั้งนี้ จากผู้เข้ารับการอบรม 2-3 คน แล้วเชื่อมโยงในการประเมินความคาดหวังในการอบรม (ตามใบกิจกรรมที่ 1.2)
2. จากนั้นวิทยากรสรุปประเด็นที่ได้จากกิจกรรม เชื่อมโยงเข้าสู่การบรรยายชี้แจงความเป็นมาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ และกำหนดการอบรม ตามใบความรู้สำหรับวิทยากร (ตามใบความรู้ที่ 1.1)

สื่อ อุปกรณ์

1. กระดาษรูปหัวใจสีแดง เท่าจำนวนผู้เข้าอบรม
2. กระดาน Flip chart / กระดาษ Flip chart / ปากกาเคมี / บอร์ด
3. ใบความรู้
4. ใบกิจกรรม

การประเมินผล

1. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

คำแนะนำสำหรับวิทยากร

- กำหนดกติกาและข้อตกลงร่วมกันของผู้เข้ารับการอบรม เมื่อได้กติกาซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดแล้ว เช่น การตรงต่อเวลา การใส่ใจต่อกิจกรรมการอบรม การไม่ส่งเสียงรบกวน (ปิดโทรศัพท์มือถือ การไม่พูดคุยกันเอง) เป็นต้น วิทยากรควรกระตุ้นให้ผู้เข้ารับ

การอบรมทุกคนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และควรย้ำประเด็น “เมื่อคนหนึ่งพูด คนอื่นๆ ต้องใส่ใจฟัง” เพื่อให้การฝึกอบรมเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

- กำหนดการอบรมสามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการเฉพาะของผู้เข้ารับการอบรม อย่างไรก็ตามวิทยากรควรยึดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรมเป็นสำคัญ
- บอกสิ่งอำนวยความสะดวกในการอบรมครั้งนี้ (ถ้ามี)

预览已结束，完整报告链接和二维码如下：

https://www.yunbaogao.cn/report/index/report?reportId=5_19998

